

پیچیدگی چندوجهی در روابط بین الملل

ادامه از صفحه ۱

...مقاله بسیار در خورتوجهی از نظریه پرداز روابط بین الملل معاصر، امیتو آچاریا (Amitav Acharya) با عنوان «اندیشه در وری جهان قطبی شده چرا به پیچیدگی چند وجهی باید توجه کرد» پیچاپ رسانده که تبیین متفاوتی از ماهیت روابط بین المللی معاصر ارائه کرده است. این مقاله هم به لحاظ زمان انتشار و هم به لحاظ محتوا برای دست انداز کاران امور بین الملل در عرصه های فکری و عملی حاوی نکات و موضوعات جالب و جذابی می باشد. تمرکز این مقاله بر مفهوم «پیچیدگی چند وجهی» برای درک آنچه امروز در جهان می گذرد می باشد. چرا و چگونه به اندیشه آچاریا پیچیدگی چند وجهی و «روابط بین الملل می توان توجه تحلیلی داشت؛ در پاسخ به این پرسش باید ابتدا به «اهمیت درک از روابط بین الملل» پرداخت. سپس به «ژدگی علمی و کارنامه فکری آچاریا» توجه نمود و سرانجام به «بینادهای مفهوم پیچیدگی چند وجهی» دقت کرد.

در خصوص درک ماهیت روابط بین الملل باید گفت این که کنشگران ماهیت روابط بین الملل را چگونه می بینند در تصمیمها و رفتارهای آن ها مخصوصا در ویدیه بنیادین روابط بین الملل یعنی صلح و جنگ نقش اساسی دارد. حمله آمریکا به عراق در ۲۰۰۳، براساس قرأت و ادراک خاصی از روابط بین الملل شکل گرفت که عمدتا ایدئولوژیک یعنی بر سازهایی از پیش تعیین شده استوار بود تا استراتژیک به معنای درک واقعیتها و شرایط و تنظیم و تعقیب منافع ایالات متحده و تعرض و تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی به سرزمین عزیز ما نیز بر گرفته از درک روابط بین المللی ترابم می باشد. این درک بر این گزاره سوار بود که آمریکا به عنوان هژمون نظامی دنیا و رژیم صهیونیستی به عنوان هژمون نظامی منطقه ای می تواند با تفسیر شرایط در ایران، مهندسی نوین و متفاوتی را در منطقه داشته باشند کمی به گذشته برگردیم؛ اشغال افغانستان در ۱۹۷۹ (۱۳۵۸) از ادراک خاص اتحاد شوروی از روابط بین الملل ریشه می گرفت؛ ادراکی که اتحاد شوروی را بعد از اشغال، از نظر جهانی، قوی تر می پنداشت اما نهایتا به یکی از دلایل فروپاشی آن منجر شد.

با نظر گرفتن آنچه گفته شد نبرد سنگینی در خصوص چگونگی ادراک از روابط بین الملل در چند دهه گذشته بین بازیگران روابط بین الملل و اندیشمندان این حوزه از علوم اجتماعی وجود داشته و دارد. ما با تنوع و رنگارنگی خاصی از ادراکهای مربوط به ماهیت روابط بین الملل روبرو هستیم. در این میان، آچاریا با خصوصاً در پژوهش اخیر خود، اصولی ترین و محوری ترین پیش فرض ادراکهای غالب از روابط بین الملل را به چالش می کشد و می گوید تحلیلها را ادراکهای چون جهان تک قطبی، آمریکا، جهان دو قطبی، آمریکا و چین، جهان سه قطبی، آمریکا، روسیه و چین و دیگر عبارتهایی از این دست بر قطب گرایی استوارند. در حالی که ما در مرحله قطب گرایی به هر صورت آن عبور کرده و وارد دور پیچیدگی چندوجهی شده ایم.

آچاریا که در حال حاضر استاد روابط بین الملل در دانشگاه واشنگتن دی سی است، متولد ۱۹۶۱ هندیستان بوده و تحصیلات اولیه دانشگاهی خود را در آن کشور و مخصوصاً در دانشگاه جواهر لعل نهرو انجام داده و سرانجام بعد از تدریس در چندین دانشگاه در هند و آسیا و چین، در آمریکا به کار پژوهش و اندیشه و روابط بین الملل و تدریس در این حوزه مشغول شده است. او که سالها رئیس انجمن علمی موسوم به مطالعات روابط بین الملل بوده، در دهه گذشته با انتشار چندین کتاب و مقاله که بعضاً به همراهی «جاری یوزان» (آنداس یازدانش) روابط بین الملل بوده، چند حرف اساسی ارائه کرده است. اول آنکه نمی توان نظرات روابط بین الملل را منحصر از روابط بین الملل غربی خلاصه کرد. به اعتقاد او، با روابط بین الملل جهانی شده (Global IR) روبرو هستیم. فقط نظرات غربی روابط بین الملل را نباید جدی گرفت بلکه نظرات جهان غربی را هم از آمریکایی، لاتین، آسیا و آفریقا را نیز از نظر نظریه پردازان روابط بین المللی باید جدی پنداشت. دوم آنکه به نقش جنوب جهانی، بهای قابل توجهی داده و جنوب جهانی را صرفاً مصرف کننده هنجارهای غرب ساخته بین المللی نمی بیند بلکه جنوب جهانی، موتور در پیدایش و ترویج هنجارهای بین المللی می باشد.

نظریه پیچیدگی چندوجهی آچاریا بر میخ بنیاد سوار است. اول آنکه ما وارد دنیای بدون هژمون می شویم. غرب دیگر توانایی اعمال هژمونی بر روابط بین الملل را ندارد. دوم، کنشگران در روابط بین الملل متنوع و متنوع شده و مجموعه ای از قدرت های بزرگ، دولت ها، نهادهای بین المللی، کمپانی ها، گروه های افراطی، بانک های جهانی و تپیکار و شبکه های جامعه مدنی را نشان می گیرند. سوم آنکه چگونگی ارتباطات متقابل در روابط بین الملل از طریق تجارت، امور مالی، شبکه ها و زنجیرهای تولید و زیرساخت های توسعه محور و مهاجرت دگرگون شده اند. چهارم آنکه جهان از نظر فرهنگی متنوع شده و ما با گونه های متعدد مدرن شدن و نه نسخه واحدی روبرو هستیم و پنجم آنکه همکاری و همکاری نیز با پدیده کثرت و تنوع همراه گشته است. این دنیا هم پیچیده تر از گذشته و تحلیل های خطی است و هم پیچیدگی آن هم بعد از زندگی اقتصادی، اجتماعی، نظامی و فرهنگی را در بر می گیرد.

دکتر سید محمد کاظم سجادی پور
alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا استاندارد دوگانه رسانه های فارسی زبان را بررسی می کند
ناآرامی های فرانسه؛ وقتی واژه ها نقاب می زند

با همین معیار سنجیده شوند اثبات استاندارد دوگانه مستلزم مقایسه تیرها گراش ها و تصاویر این رسانه ها در دو رویداد قابل مقایسه است.

شبهه های اجتماعی: میدان جنگ روایتها
در شبکه ایکس و دیگر پلتفرم ها این رقابت آشکارتر می شود. انتشار گزینشی تصویر، تکرار صحنه های خشونت آمیز، انتخاب واژگان جهت دار و برجسته سازی مواضع چهره های سیاسی می تواند یک رویداد پیچیده را به روایتی ساده شده از تقابل مردم و حکومت تبدیل کند. در این چارچوب، رسانه با انتخاب و چیش محتوا بر نحوه تفسیر مخاطب اثر می گذارد.

آزمون اعتبار رسانه ها
معیار حرقی رساله باید مستقل از جغرافیا و هویت سیاسی علفان باشد. اگر تخریب اموال عمومی در فرانسه محکوم می شود، رفتار مشابه در ایران نیز باید با همان معیار بررسی شود. همان طور که حق اعتراض مسلمت آمیز نباید به دلیل تفاوت نظام سیاسی اکثر شود.

حقوق بشر، امنیت عمومی و حق اعتراض، اصولی جهان شمول اند. نمی توان آنها را با تغییر جغرافیا و هویت سیاسی طرفدار، به مفاهیمی متفاوت تبدیل کرد. اعتبار رسانه ها نیز نه با شمار می طرفی، بلکه با میزان پایبندی آنها به همین معیارها سنجیده می شود. شبکه های فارسی زبان مانند با روایت سازی گزینشی و واژه ها و روایت آن ها نه برای بازتاب حقیقت، بلکه برای جهت دهی به افکار عمومی و پیشبرد اهداف سیاسی حامیشان به کار گرفته می شوند.

برای بررسی این مسئله است. اعتراض به مشکلات اقتصادی و معیشتی، حق شهروندان است؛ اما حمله مسلحانه، تخریب سازمان یافته، آتش زدن اموال عمومی و حمله به مراکز انتظامی را نمی توان صرفاً حقوق افراد نیز باید مورد توجه باشد. اگر اقدام مشابه در فرانسه ذیل ضرورت تأمین امنیت عمومی توضیح داده شود، اما در ایران بدون بررسی شرایط به نشانه آزار تبدیل شود، این تفاوت به بررسی دربار میزبان رسانه ای بدل خواهد شد.

انتخاب تصاویر، حاشیه زنی و زمینه وقوع حادثه و برجسته سازی گزینشی رویدادها می تواند برداشت مخاطب را تغییر دهد. رسانه با همین ابزارها قادر است یک رفتار را در چارچوب حفظ نظم عمومی و رفتاری دیگر را در چارچوب سرکوب سیاسی قرار دهد.

اعتراض یا تشنگان معیارها را تغییر می کنند؟
حالات ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ دی ماه ۱۴۰۴، ایران، نمونه مهمی می باشد.

همن دوگانگی را می توان در نحوه بازتابی کنترل های امنیتی بررسی کرد. ایست بازرسی در شرایط تهدید، هدف پیشگیری از اقدامات خشونت آمیز و حفاظت از جان شهروندان بر می آید. هر چند نحوه اجرا و رعایت حقوق افراد نیز باید مورد توجه باشد. اگر اقدام مشابه در فرانسه ذیل ضرورت تأمین امنیت عمومی توضیح داده شود، اما در ایران بدون بررسی شرایط به نشانه آزار تبدیل شود، این تفاوت به بررسی دربار میزبان رسانه ای بدل خواهد شد.

انتخاب تصاویر، حاشیه زنی و زمینه وقوع حادثه و برجسته سازی گزینشی رویدادها می تواند برداشت مخاطب را تغییر دهد. رسانه با همین ابزارها قادر است یک رفتار را در چارچوب حفظ نظم عمومی و رفتاری دیگر را در چارچوب سرکوب سیاسی قرار دهد.

اعتراض یا تشنگان معیارها را تغییر می کنند؟
حالات ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ دی ماه ۱۴۰۴، ایران، نمونه مهمی می باشد.

از «شیء سخت دفاعی» تا نقش حقوق بشر
یکی از نمونه های مورد بحث در نقد عملکرد شبکه های خبری اینترنتی استفاده از تصویر «شیء سخت دفاعی» برای توصیف باتوم پلیس فرانسه است. عبارتی که در مطلب انتقادی درباره پوشش این شبکه بازتاب یافته است. پرسش اینجاست که چرا از این مقایسه باتوم، هنگامی که در دست پلیس فرانسه قرار دارد، می تواند یا تعبیری ملایم تر توصیف شود، اما در مورد مشابه پلیس ایران با شهروندان، با عناوینی چون سرکوب و نقض حقوق بشر بازتاب می دهد؟

موضوع دفاع بقیه بشرط از هر نوع برخورد پلیسی نیست. استفاده از زور در هر کشوری باید بر اساس ضرورت، تناسب و حیطه قانونی ارزیابی شود. مسئله تغییر معیار ارزیابی با تغییر جغرافیا، رویکردی که پرسشی جدی درباره قاصه میان ادعای می طرفی رسانه ای و عملکرد تحریریه ایجاد می کند.

ایست بازرسی: اهمیت یا عاری؟

معول هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز با تأکید بر ظرفیتهای صنعتی، تولیدی و فناوری له استان، توسعه تجارت و صادرات، جذب سرمایه گذاری خارجی، تولید مشترک و همکاری های گردشگری با تریه را از اولویتهای همکاری اقتصادی دو طرف عنوان کرد.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی بوریر، معول هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز، در نشست با رازبانان فرهنگ، گردشگری و صنایع سفرات ترکیه با اشاره به ظرفیتهای متنوع اقتصادی استان، بر ضرورت تبدیل تمایلات دوجانبه به همکاری های عملی و نتیجه محور تأکید کرد.

وی با بیان اینکه البرز ظرفیتهای بزرگ مصرف نیست، اظهار کرد: این استان با برخورداری از ظرفیتهای گسترده صنعتی، تولیدی و فناوری، می تواند شریک تجاری ارزشمندی برای فعالان اقتصادی ترکیه باشد.

ظرفیتهای صنعتی و صادراتی البرز
بوریر با اشاره به فعالیت واحدهای متعدد صنعتی و

قراهم کند و به افزایش صادرات محصولات استان بپردازد. همچنین از آمادگی البرز برای معرفی فرصتهای سرمایه گذاری و برقراری ارتباط میان سرمایه گذاران ترکیه ای و واحدهای صنعتی استان خبر داد و بر بررسی قنی و اقتصادی پروژه های مشترک تأکید کرد.

گردشگری و فناوری: دو محور همکاری
وی توسعه همکاری در حوزه گردشگری و صنایع غذایی را از دیگر فرصتهای پیش رو دانست و پیشنهاد کرد ایجاد مراکز معرفی غذا و گردشگری ایران در ترکیه و ترکیه در ایران، با مشارکت بخش خصوصی و بر پایه مدل اقتصادی بررسی شود. این مراکز می توانند علاوه بر معرفی فرهنگ و جاذبه های گردشگری، به بازاریابی محصولات و ارتباط میان تجار و تولید کنندگان کمک کنند.

معول هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز همچنین توسعه ارتباط میان شرکت های دانش بنیان و فناوری در طرف را ضروری دانست و همکاری در زمینه توسعه

تولید در البرز گفت صنایع غذایی، دارویی، شیمیایی و تجهیزات صنعتی، در کنار شرکت های دانش بنیان و فناوری، زمینه مناسبی برای توسعه مبادلات تجاری، انتقال فناوری و تولید مشترک قراهم کرده اند. وی همچنین ظرفیتهای کشاورزی و صنایع غذایی، از دیگر تولید محصولات باقی تا فناوری و صنعتی را از دیگر زمینه های همکاری دانست و افزود: موقعیت جغرافیایی البرز، مجاورت با تهران و قرار گرفتن در مسیر ارتباطی استان های مهم کشور، مزیتی مؤثر برای فعالیت های تجاری و تویزی به شمار می رود.

توسعه تجارت و جذب سرمایه گذاری
معول هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز، تهیه قهرستی از محصولات و توانمندی های صادراتی استان را ارائه و به طرف ترکیه را از پیشنهاد های مطرح شده برای توسعه همکاری ها عنوان کرد.

به گفته وی، معرفی نیازهای بازار ترکیه، استانداردهای مورد نیاز و شرایط ورود کالا می تواند زمینه ارتباط مستقیم تولید کنندگان البرزی با خریداران واقعی را

بررسی ۱۲ پروژه عمرانی گرمدره با حضور مدیران استانی

عمرانی با اعتباری بالغ بر ۱۱۰ میلیارد تومان در بنج نقطه از شهر ابرار شد. وی افزود در سال ۱۴۰۵ نیز هشت پروژه در سه نقطه گرمدره در دست اقدام است که در راستای توسعه زیرساخت ها و بهبود خدمات شهری دنبال می شوند.

مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری البرز همچنین میزان رهاشدگی شهروندان از عملکرد شهرداری گرمدره را ۸۲ درصد اعلام کرد و این میزان را شادنده توجه مدیریت شهری به نیازها و مطالبات مردم دانست.

مدیریت منابع برای تداوم توسعه
حقیقی مقدم با قدرتی از استاندارد البرز و شهردار گرمدره، برانرژی های منسبیه مدیریت صحیح اعتبارات و استفاده مؤثر از ظرفیتهای موجود را در پیشبرد طرح های شهری مؤثر دانست و بر ضرورت تداوم اقدامات عمرانی و خدماتی تأکید کرد. تسلاوم اجرای پروژه ها در گرمدره در کتار تکمیل طرح های در دست اقدام، می تواند به بهبود خدمات عمومی و توسعه متوازن محلات کمک کند. تحقق این هدف به پیگیری منظم پروژه ها، بهره برداری به موقع از طرح ها و تطبیق برنامه های مدیریت شهری با نیازهای شهروندان وابسته است.

می گیرند در جریان بازدید نیز بر ضرورت هماهنگی میان دستگاه های اجرایی، پیگیری مستمر و تسریع در تکمیل پروژه ها با هدف افزایش رهاشدگی شهروندان تأکید شد.

اجرای ۳۱ پروژه در سال گذشته
حقیقی مقدم، مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری البرز، با اشاره به عملکرد عمرانی شهرداری گرمدره اظهار کرد: در سال ۱۴۰۴، تعداد ۳۱ پروژه

مجموعه ابرماری، جاده معدن و ساماندهی ترده خودروهای سنگین، باور شهید سید محمد جاز، بازار روز میوه و تره بار، پارک ایران، ایستگاه جدید آتش نشانی، طرح هدایت روان آب های سطحی در باور امیر کبیر و زیر گذر خلیج فارس، از جمله پروژه های مطرح شده در جریان این بازدید بودند.

این طرح ها و عملیاتی همچون توسعه فضاهای عمومی، بهسازی معابر، بهبود عبور و مرور، مدیریت روان آبها و تقویت زیرساخت های ایمنی را در بر

مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری البرز از اجرای ۳۱ پروژه عمرانی با اعتبار ۱۱۰ میلیارد تومان در بنج گرمدره طی سال ۱۴۰۴ خبر داد و میزان رهاشدگی شهروندان از عملکرد شهرداری این شهر را ۸۲ درصد اعلام کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی شهرداری گرمدره در راستای بررسی روند اجرای طرح های عمرانی و خدماتی و ارزیابی اقدامات مدیریت شهری برای توسعه متوازن محلات، دکتر حقیقی مقدم، مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری البرز، به همراه مهندس سگری، معول عمران فرمانداری، دکتر نجفی، شهردار گرمدره و جمعی از معاونان، از پروژه های عمرانی، خدماتی و زیرساختی این شهر بازدید کردند.

این بازدید با هدف ارزیابی پیشرفت طرح ها، بررسی مسائل اجرایی و پیگیری برنامه های توسعه شهری انجام شد و طی آن، پروژه های مختلف در حوزه خدمات عمومی، بهسازی معابر، حمل و نقل و زیرساخت های شهری مورد بررسی قرار گرفتند.

بررسی پروژه های محله محور
پارک مسافر، گذر ایردخت، بازار شهسهرک اوپور، تفریح کوچ های مسادات و توحید، استخر و